

Výhrada veřejného pořádku v mezinárodním právu soukromém

Abstrakt

Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku výhrady veřejného pořádku v mezinárodním právu soukromém. Cílem práce je analyzovat různé aspekty výhrady veřejného pořádku a její aplikaci v kontextu mezinárodního práva soukromého, a to s důrazem na české právní prostředí. Práce se skládá z pěti kapitol, v první kapitole je teoreticky vymezen pojem veřejného pořádku v mezinárodním právu soukromém a představena jsou jeho možná dělení. Samostatná podkapitola se zaměřuje na pojetí veřejného pořádku v evropském právu a judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. Dále se práce věnuje analýze formálních právních pramenů práva zakotvujících výhradu veřejného pořádku na úrovni mezinárodní, evropské a vnitrostátní, jakož i podmínkám aplikace výhrady veřejného pořádku v českém právu. Blíže je rozebrána zásada restriktivního výkladu a analyzován je i doktrinální aplikační požadavek navázání případu na stát soudu. Dále se práce zabývá dvěma rovinami užití výhrady veřejného pořádku: jako důvodu pro odmítnutí aplikace normy cizího rozhodného práva a jako důvodu pro odepření uznání a výkonu cizího rozhodnutí na území České republiky. V poslední kapitole je zkoumán prostor pro užití výhrady veřejného pořádku v mezinárodním rodinném a dědickém právu a rozebrána je související judikatura evropských soudů.

Výsledkem práce je zjištění, že výhrada veřejného pořádku zůstává nezbytnou součástí mezinárodního práva soukromého, ačkoli prohlubováním evropské integrace a internacionalizací v oblasti ochrany lidských práv získává veřejný pořádek evropských států postupně harmonizovaný obsah. Stále existují oblasti, zejména v rodinném, statusovém a dědickém právu, ve kterých se hodnoty právních řádů výrazně liší, a proto je nutné ve výjimečných případech odmítnout působení cizích právních norem či rozhodnutí v tuzemsku. Tato práce přispívá k hlubšímu porozumění institutu výhrady veřejného pořádku a jeho aplikaci v mezinárodním právu soukromém.

Klíčová slova: veřejný pořádek, *ordre public*, výhrada veřejného pořádku, evropské mezinárodní právo soukromé